

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 469
Tarih: 27-01-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Sırrı Süreyya ÖNDER
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	08. Şubat 2012		E. No: 2/337	
Ysn. Uzm.	Bşk. Yrd.	Başkan	Gn. Sek. Yrd.	Gn. Sek.
E.E.	16	17		15
TBMM BAŞKAN				

GENEL GEREKÇE

Bir kişi veya grubun daha kalabalık bir grup tarafından, siyasal, felsefi, etnik, cinsel veya dinsel saiklerle ölüm ve sair ceza yöntemleri ile zarara uğratılması insanlığa karşı suçlar kapsamında sayılmalıdır.

Son yıllarda artan ve toplumda gerilime yol açan bu eylemler neticesinde öngörülemeyen zararlar neticesinde toplumda kırılmalar meydana gelmektedir. Kamu düzeninin bozulmasına yol açan bu eylemlerin bir ceza yaptırımına bağlanması elzemdir. Linç, Türkiye'de şiddetin kurumsallaşması ile ortaya çıkmıştır. Linç girişimine karışan her bireyin hukuki yollarla hesap vermesi gerekir. Aksi halde; kişilerin hukuka başvurmaksızın kendi adaletlerini yaratma güdüsü yaygın bir hal alır ve bu da kamu düzeninin bozulmasına yol açmanın ötesinde hukuk devletine zarar verir. Bu nedenle, linç girişimlerini haklı gösterir, destekler hatta teşvik eder görünen kişilerin mutlaka soruşturmayla tabii tutulması gerekir.

Gelişmiş ülkelerde linç ayrı bir suç olarak düzenlenmiştir. Ülkemizde ise mahkemelerde linç müessir fiil olarak, ölmüşse cinayet olarak değerlendirilmektedir. Ancak; lince katılanların tümü tarafından yapılan bir eylem olması nedeniyle, bu eylem ayrı bir suç olarak düzenlenmek zorundadır. Aksi halde cezalandırma esnasında teknik bir takım sorunlar meydana gelmektedir.

Bu suçun cezai yaptırıma tabi tutulmasının bir diğer gerekçesi de; linç girişimlerinin artması ve bu girişimlerin “vatandaş tepkisi” adı altında teşviki ve kışkırtılmasıdır. Hal böyle iken; linç girişimcileri yerine demokratik haklarını kullanan veya saldırıya uğrayanlar hakkında davalar açıldığı gözlemlenmektedir. Bu durum da linç eylemlerinin meşrulaşmasına neden olmakta ve yukarda da belirtmiş olduğumuz üzere hukuk devletine en büyük zararı vermektedir.

Bir diğer husus da; ihkak-ı hakkı suç olarak niteleyen ceza yasamızda, bir grubun başka bir grubu kendi saiklerine göre cezalandırma yöntemlerinin de suç olarak tanımlanması gerekliliğidir. Zira bütün hukuk sistemleri hakkın yetkili makamlara başvurulmaksızın doğrudan doğruya alınmasını suç saymış olup; bu bahisle bir grup insanın kendi siyasal, felsefi, etnik, cinsel veya dinsel saiklerine göre bir kişi veya grubu cezalandırmaya kalkması da suç kapsamına alınmalıdır.

Bir hukuk devletinde bir grubun kendi kendine hukuk yaratması ve bunu kişi ya da kişilere zarar vererek uygulamaya kalkması; adalet mekanizmasının çöküşüne neden olmaktadır. Bunun önlenmesi ve kamu düzeninin sağlanması amacıyla “linç” ceza yasamızda suç olarak yer almalı ve failleri cezalandırılmalıdır.

**5237 SAYILI TÜRK CEZA YASASI'NDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE – 1) 26.9.2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Yasası'nın **"İnsanlığa Karşı Suçlar"** kapsamında yer almak ve 77. madde hükmünün yerine geçmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir. Bundan sonraki madde numaraları birer artarak numaralandırılmıştır.

"Linc

Madde -77) (1) Bir grubun, bir kişi veya bir topluluğu; siyasi görüşü, etnik kimliği, dini inanışı, cinsiyet kimliği, felsefi görüşü ve benzeri nedenlerle ölümle cezalandırmaya kalkması, canına veya malına zarar vermesi, yaşadığı bölgeden göçe zorlaması, yaşama alanına tecavüzü ile birlikte bu tür davranışları haklı gösteren, destekleyen ve hatta teşvik eden eylem ve söylemleri linç suçunu oluşturur. Suç birden fazla kişi tarafından işlenebilen bir suç olup failleri birden fazladır. Buna göre linç fiilinin işlenmesi halinde, failler hakkında on yıldan az olmamak üzere ağırlaştırılmış hapis cezasına hükmolunur. Linç fiilinin işlendiği sırada ortaya çıkan suçlardan dolayı her fail genel hükümlere göre ayrıca cezalandırılır.

(2) Bu suçlardan dolayı zamanaşımı işlemez. ”

MADDE – 2) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE – 3) Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.